# פירות נוי

**פנינים יקרים מתורת רבינו הגדול הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק**

**בעל מחבר ספר "משך חכמה" על התורה**

## פרשת וירא

**מאת יצחק בירך דסקל**

**גליון מס' ? תשפ"ז טל: 052-7611435 מייל: y.b.daskal@ybdaskal.com** **כל הזכויות שמורות ©**

**להורדת כל המשך חכמה עם בינת החכמה חינם לחץ כאן**

**מדוע היה צריך להודיע לאברהם**

א. [ח] (יח, יז-יח) "וַה' אָמָר הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה: וְאַבְרָהָם הָיוֹ יִהְיֶה לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוּם וְנִבְרְכוּ בוֹ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ" ע"כ. יש לדקדק: א. מדוע צריך ה' שלא לכסות מאברהם מה שהוא עושה בסדום, מה שייכות אברהם לסדום. ב. מה הקשר בין מה שאברהם יהיה גדול ועצום. בשלמא אם היה כתוב שאברהם עבד לה', וה' רוצה לומר כל דבר שעושה, ניחא. אבל מה ענין זה שיהיה לגוי גדול שלא יכסה ממנו. ונראה, דכיון שאברהם מסר נפשו להציל את סדום ועמורה, בודאי חפץ אברהם שלא ישמיד את סדום ועמורה, כדי שיזכרו טובתו, שכך דרך אדם שעושה הרבה טובה למישהו, הוא חפץ שהלה יהיה קיים, ועל ידי זה יהיה זכרו קיים, לכן בודאי אברהם חפץ בסדום ועמורה שיזכרו טובתו, לכן אמר ה' שאינו מכסה מאברהם, וצריך לומר לו, שלמרות רצונו שלא ישמיד את סדום, ה' ישמיד את סדום. והטעם באמת שה' לא חס על סדום מחמת כבוד אברהם, שיזכרו מעשיו, כיון שאברהם יהיה לגוי גדול, ויהיה זכרו תמיד לברכה על ידי זרעו, כי מי שאין לו בנים, הוא במיוחד חפץ שמי שהוא עשה לו טובה יתקיים, כדי שזכרו יהיה לנצח, אבל מי שיש לו זרע, הרי על ידי זרעו יש לו זכר.

ב. ועל פי זה מיושב דבר נפלא. דהנה להלן כשבאו המלאכים ללוט כתוב, (בראשית יט, ג) "וַיִּפְצַר בָּם מְאֹד וַיָּסֻרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וּמַצּוֹת אָפָה וַיֹּאכֵלוּ". ולא אמרו לו דבר, שהופכים העיר כו'. ורק לאחר המעשה דכתיב (שם, ט) "וַיֹּאמְרוּ גֻּשׁ הָלְאָה וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא לָגוּר וַיִּשְׁפֹּט שָׁפוֹט עַתָּה נָרַע לְךָ מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בָאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְּשׁוּ לִשְׁבֹּר הַדָּלֶת", אז אמרו (שם, יב) "וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים אֶל לוֹט עֹד מִי לְךָ פֹּה חָתָן וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְכֹל אֲשֶׁר לְךָ בָּעִיר הוֹצֵא מִן הַמָּקוֹם: (יג) כִּי מַשְׁחִתִים אֲנַחְנוּ אֶת הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי גָדְלָה צַעֲקָתָם אֶת פְּנֵי ה' וַיְשַׁלְּחֵנוּ ה' לְשַׁחֲתָהּ".

ג. והוא פלא, מדוע רק לאחר מעשה זה עלתה צעקתם. ועל פי המבואר מיושב, דבאמת תפלתו של אברהם מנעה את הפיכת סדום, כדי שיזכרו טובתו, והיה עיכוב בדבר. אבל לאחר שאנשי סדום היו כפויי טובה ללוט, שאמרו לו נרע לך, אף על פי שהם חייבים לו הכרת הטובה, כי רק עבורו נלחם אברהם והציל את סדום, וכיון שהיו כפויי טובה, שוב אין סיבה שלא להשמידם, כי כפויי טובה הם, ובלאו הכי לא יזכרוהו, לכן אמרו, שרק ברחמים הם יצילו מי שלוט חפץ, אבל מן הדין נגזרה עכשיו כליה על כל אנשי סדום ועמורה.

**ד. תמצית דבריו: הטעם שהיה ראוי להודיע לאברהם מה שעושה בסדום, והקשר בזה שאברהם יהיה לגוי גדול - כיון שאברהם הציל את אנשי סדום, הוא חפץ שלא ימותו ויזכרו טובתו, לכן אמר ה' שצריך להודיע לאברהם, ואף על פי כן משמידם, כיון שיהיה לאברהם זכרון על ידי בניו וזרעו לעולם.**

# פירות נוי

**פנינים יקרים מתורת רבינו הגדול הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק**

**בעל מחבר ספר "משך חכמה" על התורה**

## פרשת וירא

**מאת יצחק בירך דסקל**

**גליון מס' ז תשפ"ו טל: 052-7611435 מייל: y.b.daskal@ybdaskal.com** **כל הזכויות שמורות ©**

**<u>מדוע נטל אברהם אבינו ע"ה עצה ממרא על המילה</u>**

א. וירא אליו ה' באלוני ממרא. פירש"י והוא מב"ר ותנחומא הוא שנתן לו עצה על המילה לפיכך נגלה עליו בחלקו. והנה כל רואהו יפלא וכי א"א יקח עצה מן ממרא על המילה.

ב. והנראה כי הנה א"א באשר השיג את כל מה שיכול שום אדם בעולם להשיג, והי' עוסק במצות כמאחז"ל (קידושין פ"ב ע"א) שקיים כל התורה עד שלא נתנה, כי הוא כבר השיג שהקב"ה יתן התורה לזרעו והבין כל מצותיה וקיימם כאינו מצווה ועושה, והשיג בודאי גם מצות מילה, כי כאשר כתבתי לעיל (פ' לך ע"פ והי' לאות ברית) שהיא מתשת כח החומר המתאוה, היא מובנת בטעמה לכל.

ג. ומ"מ לא מל קודם שנצטוה כי גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה (קידושין ל"א ע"א), והנה שאר המצות כאשר יעשה אותם אף בלתי ציווי הבורא שוב כאשר יצוהו הבורא יהי' אז מצווה ועושה, אבל מצות מילה כאשר יהי' נימול פעם אחת שוב כאשר יצוהו הש"י עליה יהי' אז כבר נימול ולא יוכל לקיימה אז ולא יהי' מצווה ועושה לעולם, ועל כן לא מל א"ע טרם שנצטוה. וזו העצה נתן לו ממרא שלא ימול.

ד. והנה הרא"ש ריש פסחים (סי' י') כתב פעמים מברכים על מצות כגון על ביעור חמץ, על מצות ציצית, ופעמים מברכים לעשות כמו לישב בסוכה, והחילוק הוא כאשר תהי' עובר לעשייתן כמו ביעור חמץ או ציצית יברך "על", וכאשר כבר עשה כמו סוכה שהי' בסוכה מכבר ואח"כ מברך ולא בירך בחוץ אז יברך "לישב" בסוכה.

ה. והנה אם הי' אברהם מל א"ע, שוב כאשר יצוהו הש"ת שוב לא יוכל לברך אז על מצות מילה אלא בלמ"ד ולא על מצות, משא"כ שאר מצות בין שעשאם פעם ובין שלא עשאם עדיין, בכל פעם הוי עובר לעשייתן ומברך על מצות, וזהו שנתן לו עצה על המילה שלא ימול ויהי' אז כשיצטוה עובר לעשייתן ויברך על המילה.

ו. [א.ה. רבינו בא ליישב עוד תמיה, מה הוא הלשון "עצה על המילה", היה לומר עצה מתי למול. ומיישב, דרמזו בזה, שנתן לו עצה שיוכל לברך "על המלה", ואם היה כבר מל, כאשר היה ה' מצווהו, היה מברך על הטפת דם "למול"].

שבת שלום ומבורך, ידידכם יצחק בירך